

El pistolisme reaccionari

No som partidaris de cap mena de pistolisme, blanc o roig. Els estíms igualment repudiables, encara que el darrer l'inspiri, a voltes, una convicció o un fanatisme o un desig noble de renovació social. Estíms sagrada i inviolable la vida humana, per la qual causa repudíem igualment la pena de mort. Dons bé, ¿si neguem a la societat organitzada política i jurídicament, que ampli la pena de mort com mitjà de repressió i defensa contra la criminalitat, amb quanta més raó no hem de condemnar l'atemptat personal com mitjà de represàlia política o social? No ens és grat sisquera aquest tema, però l'imposa l'actualitat de les recerques fetes per la policia a Madrid i Barcelona, que han donat lloc a la troballa d'un maletí amb armes i l'empresonament de persones, algunes de significació social, per llur carrera, puix hi ha entre elles un advocat, complicades sembla en un complot per atemptar contra la vida del cap del Govern.

Sembla que hi ha un vast moviment criminos per part de gent de dreta que financien pistolers mercenaris del tristement cèlebre Sindicat lliure. La detenció d'un tal Lahoz, a Madrid, que portava la pistola en disposició de disparar, i el seu alliberament després pel jutge Amado, destituït pel Govern per negligència certament culposa, sinó punible, en el seu comès, donats els seus antecedents d'ex-governador de València en temps de la Dictadura, i gran amic de Martínez Anido, començà a revelar l'actuació criminosa dels elements reaccionaris, mal avinguts amb la República. Ara, amb els descobriments de la policia a Madrid i Barcelona, la cosa s'acaba de posar en clar, i és qüestió que per part dels elements d'esquerra no es perdin de vista els manejos criminals d'aquesta gent, per tal d'estar promptes a la rèplica dura i exemplar. Perquè potser sí que serà cert que la causa de l'envalentonament dels reaccionaris es deu a la forma pacífica i civil, sense efusió de sang, amb que advingué la República el 14 d'abril de 1931.

Es precís, però, fer entendre a l'anomenada, per antonomasia,

gent d'ordre—ara del desordre—que juga amb foc; que el poble no està disposat a què se li arreballi per mitjans criminals, el règim de llibertat que s'ha donat; i que si cau un home de l'esquerra, un pròcer de la República, la venjança pot ésser epopèica. Diem això, no en to de repte, que desdiria del nostre temperament pacífic i civil, sinó com un simple avís, com una advertència lleial per tal de contribuir a evitar possiblement una catàstrofe. Perquè fins ara la República no se surt del seu encausament legal i jurídic; ha dictat una Constitució que és garantia del dret i la llibertat de tots, i si bé està vigent una llei excepcional de Defensa de la República, aquesta té caràcter transitori i fins ara s'ha aplicat molt moderadament a la gent de la dreta. Però si s'empenyen en que el poble surti una vegada més al carrer per tal de reivindicar el dret indiscutible a la seva sobirania, potser no ho faria aquesta vegada amb el to pacífic i entusiàstic, com una festa d'alegria, com ho feu en l'històric 14 d'Abril, sinó amb esperit de venjança i represàlia contra els audaços criminals que pretenen junyir-lo de nou a la tirania i el despotisme.

Per tant, bo serà que l'anomenada gent d'ordre, si volen realment ordre, que s'avinguin a respectar i observar l'ordre legal de la República.

Galícia per l'autonomia

Convocats pel grup galleg Vista Orense, s'han reunit els representants de les organitzacions locals dels partits radical, Acció Rep. i Radical Socialista, amb l'objecte de fixar llur actitud davant l'autonomia de Galícia i de la iniciativa del regidor de l'Ajuntament de Santiago, senyor Rajoy, unànimement aprovada per aquell Ajuntament, de convocar una assemblea de tots els partits a Galícia, per tal d'aprovar i votar l'Estatut autonomista d'aquesta regió, mostrant-se partidari de l'autonomia, aprofitant l'oportunitat del plantejament i obrar amb la major rapidesa en elaborar-lo per a la seva pròxima aprovació.

Han acordat reunir-se novament el dia 14 del corrent.

Els sistemes electorals

Llegim que el Bloc Obrer i Camperol s'ha dirigit a tots els partits polítics de Barcelona per mitjà d'un document en pro del sistema de la representació proporcional, proposant-los que de no ésser aplicat en les pròximes eleccions del Parlament català per imposició de l'Esquerra Republicana, s'abstinguin de concórrer a les dites eleccions.

No ens expliquem aquesta actitud del B. O. i C., perquè, en el fons, no fa més que el joc de les dretes, o almenys de la Lliga i Acció Catalana, portats en minoria a Catalunya i que aspiren, no obstant, a governar—cosa lògica, al fi, i pròpia de tot partit polític, o sinó no tindrien raó d'ésser, però que, en el cas que ens ocupa, no es tracta més que d'arreballar el Poder al partit Esquerra Republicana, partit de la Revolució, per a que no imprimeixi caràcter a la futura estructuració política de Catalunya sota el règim d'Autonomia. Es tracta de veure si s'arriba a aquelles situacions polítiques insostenibles quan se disposa, per exemple, d'una majoria precària, enfront de minories que, encara que antagòniques, políticament, entre sí, poden unir-se i s'uneixen per apetència de poder i per tal de combatre la majoria.

Clar que aquest darrer cas no s'ha de donar a Catalunya ni que s'apliqui el sistema proporcional més pur, puix que l'Esquerra és prou forta per obtenir contra tots la necessària majoria que la permeti governar. Però el propòsit de les minories és l'apuntat, maneat en els actuals moments de tota lògica. Perquè es tracta d'elegir les Constituents de Catalunya, les Corts que en mèrits de la Revolució que feu triomfar la República, han d'elaborar la Constitució política de Catalunya. ¿No és lògic que aquesta labor la realitzi preferentment el partit de la Revolució, el partit que preferentment encapçalà el moviment revolucionari a Catalunya i proclamà a Catalunya la República? ¿No és, además, el partit que amb Macià al front, ha tingut la màxima responsabilitat del govern provisional de Catalunya des de la proclamació de la República? Doncs, tot el que sigui tractar de supplantar l'Esquerra per mitjans

més o menys tortuosos, encara que disfressats en principis d'equitat com sembla plantejar la representació proporcional, és una estafada que es preten fer al poble.

Además, que ara potser no és lícit innovar massa coses en matèria electoral a espatlles de les Constituents de la República i les futures Corts Catalanes. Perquè, ¿no ha de regir per Catalunya la llei electoral de la República? Dones, aquesta encara està per dictar-se i el Govern provisional de la República hagué de proveir per decret, per l'elecció de les Constituents, com autoritza l'Estatut al President de la Generalitat, per fer-ho, per les eleccions de les nostres Constituents, sota la garantia del sufragi universal. Però, ¿no tenim el cas del vot de la dona atorgat per la Constitució i que per inconvenients de la confecció del nou Cens electoral, no serà possible que votin les dones, segons es diu, en les futures eleccions per elegir les Constituents Catalanes? Pel mateix, doncs, seria prematur anticipar-se imposant un sistema proporcional electoral que ni prescriu l'Estatut, ni autoritza la futura llei electoral de la República, que encara està per fer, i sobre el qual hauran de pronunciar-se en darrer terme les Corts Catalanes.

Però, finalment, volem dir que nosaltres acceptem, si es vol, la fórmula d'amics nostres, per satisfer als partits minoritaris catalans, això és, que s'apliqui el sistema proporcional per a l'elecció de les minories. És l'única fórmula certament viable i que no perjudica ni perturba res. Aquesta fórmula, però, no satisfà als partidaris de la representació proporcional, segons hem tingut ocasió de llegir en un editorial de Rovira i Virgili a "La Publicitat". En canvi, aquesta fórmula hauria de satisfer principalment a partits poc nombrosos i en formació com el partit comunista susdit, perquè a base d'ella es podria fixar un coeficient electoral més baix que permetés obtenir representació a la major part dels partits que estan en minoria.

TOTA LA PREMSA REACCIONARIA S'HA CONJURAT CONTRA L'ESTATUT. ARA VA BE.